

מ"ת 33357/01/15 - מדינת ישראל נגד עאמר דענא

בית המשפט המחוזי בירושלים

מ"ת 33357-01-15 מדינת ישראל נ' דענא (עציר)
תיק חיצוני:

בפני	כב' השופטת עירית כהן
המבקשת	מדינת ישראל
	ע"י פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)
נגד	עאמר דענא (עציר) ע"י ב"כ עו"ד מוחמד חלאילה (סנגוריה
המשיב	ציבורית)

החלטה

1. בהחלטה מיום 25.2.15 הוריתי על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים נגדו, לאחר שנמצא כי ישנן ראיות לכאורה למיוחס לו וכי עברו הפלילי מקים עילת מעצר בשל מסוכנות.
2. ערר שהוגש לבית המשפט העליון נמחק לאחר שהמשיב חזר בו מן הערר ביחס לראיות לכאורה והוסכם כי המשיב יציע חלופת מעצר אשר תיבחן על ידי שירות המבחן (החלטת כב' השופט מלצר מיום 2.4.15 בבש"פ 2059/15).
3. ביום 28.4.15 הוגש תסקיר שירות המבחן עם המלצה לבחון אפשרות של הליך גמילה במהלך מעצרו של המשיב.
4. על פי התסקיר הערכת הסיכון להישנות עבירה פוגעת היא גבוהה.
- עוד לפי התסקיר המשיב הופנה בעבר מספר פעמים אל שירות המבחן. בשנת 2007 שולב המשיב במסגרת קהילה טיפולית למכורים לסמים אך נשר מהטיפול תקופה קצרה לאחר מכן. בשנת 2010 לא הופנה לגמילה לאור הערכת שירות המבחן כי הוא אינו בשל להשתלב במסגרת טיפולית ארוכת טווח.
- ההתרשמות של קצין המבחן היא כי כיום מגלה המשיב מודעות ראשונית למצבו ההתמכרותי ולכן הוא ממליץ על בחינת שילובו במסגרת מעין זו ועל הגעתו לריאיון קבלה בקהילה הטיפולית "בית אביבה".
5. בדיון שהתקיים לפניי ביום 4.5.15 טענה ב"כ המבקשת כי אין מקום לשקול את שחרורו של המשיב להליך טיפולי בשלב זה של ההליך המשפטי. לטענתה, תסקיר שירות המבחן הוא שלילי ומלמד על סיכון גבוה, על אפשרויות שניתנו למשיב בעבר לעבור טיפולים דומים ואשר נדחו על ידו ועל מאסרים ממושכים שבהם יכול היה המשיב להתחיל הליך טיפולי אך לא עשה זאת. עוד לטענתה, המשיב אינו עומד בתנאים

לשם שחרור להליך טיפולי בשלב המעצר עד תום ההליכים כפי שהוגדרו בפסיקה. לא הייתה פנייה ראשונית להליך טיפולי קודם למעצרו של המשיב, ואין כל ראייה לכך שמדובר ברצון כן ואמיתי.

לטענת המבקשת, הזמן הנכון להליך השיקומי הוא בשלב גזירת הדין, כאשר השופט שדן בתיק העיקרי יביא בחשבון את מעשיו של הנאשם, את העונש הראוי ואיך שיקום משתלב באותו עונש ראוי. ב"כ המבקשת הדגישה כי הדין בעניינו של המשיב קבוע ליום 17.5.15, כאשר המתלוננת כבר העידה והתיק קבוע להוכחות וסיכומים.

6. לטענת ב"כ המשיב יש לאפשר לשירות המבחן להשלים את בחינת החלופה המוצעת. לטענתו, בתיק העיקרי אמורים להעיד כשמונה עדים מטעם התביעה ואין להניח שהתיק יסתיים ביום 17.5.15, המשיב עצור מספר רב של חודשים ובית המשפט העליון סבר שיש מקום לבחון חלופה ראויה. עוד לטענתו, המיוחס למשיב אינו מצביע על חומרה רבה, גם אם מתקיימת עילת מעצר.

ב"כ המשיב הדגיש כי כיום סבור שירות המבחן שהמשיב בשל יותר לתהליך של גמילה ומגלה מודעות ראשונית להתמכרותו לסמים. לטענתו המשיב עייף מהחיים הלא נורמטיביים. העבירה האחרונה שעשה הייתה לפני כארבע שנים, וחלפו מספר שנים במהלכן הוא היה חופשי ולא ביצע עבירות. גם עברו אינו מכביד ביותר.

המשיב עצמו טען כי נקלע לחובות לאחר חתונתו וגירושיו, היה במצב נפשי גרוע מאוד, הוא מודע לבעיית הסמים והיה נקי הרבה שנים אך בגלל המצב הנפשי הקשה שעבר שב ונפל לסמים. התרשמתי כי המשיב אכן מוכן להליך גמילה.

7. על פי הפסיקה, "הכלל הוא, כי העיתוי הראוי לגמילה מסמים הוא בשלב גזירת הדין וריצוי העונש" (בש"פ 1981/11 מדינת ישראל נ' סויה (פורסם במאגרים, 21.3.2011)). לכלל זה ישנם חריגים, עליהם עמד בית המשפט באותו עניין (ראו גם בש"פ 3292/14 ציבר נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים, 20.5.2014)). החריג העיקרי מתקיים מקום בו הנאשם החל בהליך גמילה קודם לביצוע העבירה בגינה נעצר, אולם כפי שנפסק גם כאשר תנאי זה אינו מתקיים ניתן לשקול שחרור לחלופת גמילה, וזאת בתנאי שפוטנציאל ההצלחה של הליך הגמילה הוא גבוה ושיש בהליך הגמילה כדי ליתן מענה הולם למסוכנות הנשקפת מן הנאשם.

8. לאור המועד הקרוב הקבוע לדיון בתיק העיקרי - אשר נקבע, כאמור, להוכחות ולסיכומים - והאפשרות כי הכרעת הדין תתקבל בקרוב, יש להעדיף כי האפשרות להפנות את המשיב להליך גמילה תישקל במסגרת התיק העיקרי ולא במסגרת הליך המעצר.

כפי שצוין בעניין סויה:

"הסוגיה של חלופת מעצר מתעוררת תדיר בתחילת ההליך, עם הגשת כתב האישום והבקשה למעצר עד תום ההליכים ועוד לפני שהחלה שמיעת הראיות בתיק העיקרי. לשלב שבו נמצא המשפט יש השפעה על נכונותו של בית המשפט לשלוח את הנאשם לחלופת גמילה (השוו לבש"פ 171/11 ליאור איתן נ' מדינת ישראל [32], בפסקה 7, השופט פוגלמן). יש מקרים שבהם האפשרות לשלוח נאשם לחלופת מעצר למוסד גמילה מתעוררת בסמוך לפני סיומו של התיק העיקרי או אפילו לאחר שהנאשם כבר הורשע בתיק העיקרי. לטעמי, במקרה מעין זה, ראוי לשופט המעצרים שלא להורות על חלופת גמילה, באשר יש בכך מעין התערבות, מעין הסגת גבולו של ההליך התלוי ועומד של גזירת העונש..."

לאור מסקנתי זו, אין מקום להמשיך ולבחון בשלב זה את אפשרות הגמילה.

9. ככל שישתברר כי התיק העיקרי אינו קרוב להכרעה, יהיה מקום לשקול מחדש את האפשרות להפנות את המשיב להליך גמילה.

ניתנה היום, י"ח אייר תשע"ה, 07 מאי 2015, במעמד הצדדים.